

CZU: 366.5(478):341.217(4)EU

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20019410>

RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA DREPTURILOR CONSUMATORILOR ÎN R. MOLDOVA: PROVOCĂRI DE APLICARE ȘI PERSPECTIVE DE ARMONIZARE CU DREPTUL UE

Mihaela PASCAL,

doctor în drept, lector universitar, Academia „Ștefan cel Mare”
a MAI al Republicii Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>),
directoare executivă, Centrul European al Consumatorului din R. Moldova,
mihaelapascal2018@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0003-2018-4495

Andrian CREȚU,

doctor în drept, conferențiar universitar,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova
(ROR: <https://ror.org/036kvxa54>),
ORCID: 0000-0002-8144-5233

Rezumat. Articolul examinează răspunderea contravențională pentru încălcarea drepturilor consumatorilor în Republica Moldova, din perspectiva structurii actuale a Codului contravențional, a dificultăților practice de aplicare și a exigențelor de armonizare cu dreptul Uniunii Europene. Problema centrală constă în faptul că protecția contravențională a consumatorilor există în dreptul moldovenesc, însă nu este construită ca un regim sancționator unitar, ci este dispersată între mai multe contravenții care sancționează încălcarea regulilor de comerț, refuzul remediilor, informarea neautentică ori incompletă, lipsa conformității obligatorii, încălcarea cerințelor de securitate a produselor și împiedicarea controlului de stat. În consecință, deși statul dispune de instrumente sancționatorii reale, acestea funcționează fragmentat, cu dificultăți de delimitare, de probă și de coordonare instituțională, mai ales în raport cu încălcările repetitive, colective și digitale. Studiul demonstrează că armonizarea cu dreptul Uniunii Europene nu trebuie redusă la preluarea unor noțiuni sau standarde generale, ci presupune transformarea regimului contravențional într-un mecanism coerent de executare publică a drepturilor consumatorilor, bazat pe sancțiuni efective, proporționale și disuasive, pe cooperare administrativă și pe adaptarea la mediul digital și transfrontalier.

Cuvinte-cheie: protecția consumatorilor, răspundere contravențională, practici comerciale incorecte, sancțiuni efective.

Summary. The article examines contraventional liability for violations of consumer rights in the Republic of Moldova, from the perspective of the current structure of the Contravention Code, the practical difficulties of its application, and the requirements of harmonisation with European Union law. The central issue lies in the fact that contraventional consumer protection exists in Moldovan law, but it is not structured as a unitary sanctioning regime; rather, it is dispersed among several contraventions sanctioning breaches of trade rules, refusal of remedies, inaccurate or incomplete information, lack of mandatory conformity, breaches of product safety requirements, and obstruction of state control. Consequently, although the state possesses real sanctioning instruments, they operate in a fragmented manner, with difficulties of delimitation, proof, and institutional coordination, especially in relation to repetitive, collective, and digital infringements. The study demonstrates that harmonisation with European Union law should not be reduced to the formal borrowing of notions or general standards, but requires the transformation of the contraventional regime into a coherent mechanism of public enforcement of consumer rights, based on effective, proportionate, and dissuasive penalties, administrative cooperation, and adaptation to the digital and cross-border environment.

Keywords: consumer protection, contraventional liability, unfair commercial practices, effective sanctions.

Introducere

Protecția consumatorilor nu se realizează numai prin consacarea unor drepturi materiale, ci și prin existența unor mecanisme eficiente de constrângere a profesionistului care încalcă aceste drepturi [5]. Din această perspectivă, răspunderea contravențională are o funcție esențială, ea transformă obligațiile legale ale comerciantului din simple standarde de conduită în norme susceptibile de executare publică prin intervenția autorității statului [1], [5].

În Republica Moldova, cadrul material principal este reprezentat de Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, care declară explicit transpunerea mai multor acte ale Uniunii Europene, inclusiv Directiva 2005/29/CE, Directiva 2013/11/UE, Directiva (UE) 2019/771 și Regulamentul (UE) 2017/2394 [5]. În același timp, Codul contravențional oferă suportul sancționator pentru o parte relevantă a încălcărilor din sfera consumului [1].

Totuși, existența unui cadru normativ nu echivalează automat cu eficiența sa. Problema juridică centrală constă în faptul că răspunderea contravențională pentru încălcarea drepturilor consumatorilor în Republica Moldova nu este concentrată într-un nucleu normativ unitar, ci este dispersată între mai multe contravenții cu obiecte juridice conexe [1]. Din această cauză, aplicarea normelor contravenționale depinde adesea de calificări pa-

rarele, de competențe repartizate și de un traseu instituțional care nu este întotdeauna suficient de clar [1], [6].

În dreptul Uniunii Europene, accentul a fost mutat progresiv de la simpla recunoaștere a drepturilor materiale către executarea lor efectivă. Directiva 2005/29/CE impune sancțiuni efective, proporționale și disuasive pentru încălcarea normelor privind practicile comerciale neloiale [2]. Directiva (UE) 2019/2161 consolidează această dimensiune de *enforcement*, iar Regulamentul (UE) 2017/2394 pune accent pe cooperarea administrativă dintre autoritățile naționale competente în cazul încălcărilor transfrontaliere și pe scară largă [4], [10].

În doctrina autohtonă, autoarea Mihaela Pascal a insistat asupra eficacității drepturilor consumatorului, iar autorii Mihaela Pascal și Sergiu Zestreău au subliniat că dezvoltarea comerțului electronic impune mecanisme reale și eficiente de protecție. Aceste observații sunt relevante și în plan contravențional, deoarece un sistem sancționator fragmentat ori lent poate goli de conținut chiar drepturile pe care legea le proclamă. [8], [9]

Prin urmare, prezentul studiu pornește de la teza potrivit căreia principala provocare a Republicii Moldova nu este lipsa normelor contravenționale în materia consumatorilor, ci lipsa unei arhitecturi suficient de coerente care să transforme aceste norme într-un mecanism real de executare publică a drepturilor consumatorilor. Din această perspectivă, armonizarea cu dreptul Uniunii Europene trebuie înțeleasă nu doar ca apropiere legislativă, ci și ca reorganizare funcțională a relației dintre faptă, control, sancțiune și cooperare instituțională.

Metode și materiale aplicate

Cercetarea se întemeiază pe metoda analizei juridice, metoda sistemică, metoda comparativă și sinteza. Prin analiza juridică au fost examinate dispozițiile Codului contravențional relevante pentru protecția consumatorilor, normele Legii nr. 105/2003 și regulile privind controlul de stat. Metoda sistemică a permis corelarea contravențiilor privind comerțul, informarea, remedierea, conformitatea, securitatea produselor și împiedicarea controlului. Metoda comparativă a fost utilizată pentru raportarea regimului moldovenesc la exigențele dreptului UE privind sancțiunile și cooperarea administrativă.

Discuții și rezultate obținute

În dreptul moldovenesc, protecția contravențională a consumatorului nu este epuizată de art. 278 din Codul contravențional. Acesta este important, deoarece sancționează refuzul neîntemeiat de a permite consumatoru-

lui să-și exercite dreptul la remediere gratuită a deficiențelor, la înlocuirea gratuită sau la restituirea contravalorii produsului [1], [5].

Totuși, art. 278 reprezintă doar una dintre piesele regimului. Art. 273 sancționează încălcări ale regulilor de comerț, inclusiv înșelarea cumpărătorilor la măsurat, la cântar sau la achitare și comercializarea mărfurilor fără indicarea datei fabricării ori a termenului de valabilitate sau cu termen expirat. Art. 279 sancționează prezentarea către consumator de informații neautentice sau incomplete despre produse și servicii. Art. 281 privește plasarea pe piață și comercializarea produselor ori prestarea serviciilor fără certificat sau declarație de conformitate, dacă legea cere aceasta. Art. 344 sancționează încălcarea cerințelor prescrise sau declarate referitoare la securitatea produselor. Art. 349 protejează însăși posibilitatea autorității de a exercita controlul, sancționând împiedicarea activității legitime a funcționarului public [1].

Prin urmare, răspunderea contravențională în materia protecției drepturilor consumatorilor este una pluricentrică, ea nu protejează un singur interes și nici nu reacționează printr-o singură normă. Unele contravenții apără corectitudinea actului de comerț, altele interesul economic al consumatorului după încheierea contractului, altele veridicitatea informației, conformitatea produsului, securitatea acestuia sau funcționarea controlului administrativ [1], [5].

Această pluralitate nu este, în sine, un defect, problema apare atunci când aceste contravenții nu sunt suficient articulate într-o viziune unitară de *enforcement*, iar aplicarea lor depinde de calificări paralele, de competențe distribuite și de proceduri care nu comunică întotdeauna coerent între ele [1], [6].

Așadar, dispersia normativă produce un efect juridic concret. Încălcarile drepturilor consumatorilor nu sunt tratate printr-o logică sancționatorie unică, ci printr-o combinație de contravenții aparținând unor subdomenii diferite: comerț, conformitate, securitate, control administrativ. În practică, aceasta obligă autoritatea să identifice nu doar fapta și norma încălcată, ci și locul exact al acesteia în ansamblul regimului sancționator [12].

Cu cât relația de consum devine mai complexă, mai ales în mediul online, cu atât și această operațiune de calificare devine mai dificilă [9]. O ofertă digitală înșelătoare poate ridica simultan probleme de informare incompletă, de practică comercială neloială, de lipsă de conformitate, de refuz al remediului și de împiedicare a controlului [2]. Totuși, regimul actual nu oferă mereu o schemă clară de integrare a acestor elemente într-un răspuns sancționator coerent [1], [5].

A doua consecință a dispersiei este că regimul actual rămâne prepon-

derent reactiv. O parte importantă a contravențiilor relevante se activează după producerea încălcării și după formularea unei reclamații sau a unei constatări punctuale [1], [5]. Dar protecția modernă a consumatorului nu se mai reduce la această logică post-contractuală. Ea implică și controlul informației precontractuale, practicile comerciale online, transparența ofertei, identificarea comerciantului și intervenția rapidă la încălcări cu impact colectiv [2], [5], [9].

A treia consecință este că aplicarea sancțiunilor poate deveni neuniformă instituțional. Atunci când aceeași conduită poate fi privită simultan ca încălcare a regulilor de comerț, a obligațiilor de informare și a exigențelor de conformitate, iar autoritățile operează prin competențe repartizate, există riscul ca răspunsul sancționator să depindă mai mult de traseul instituțional al controlului decât de gravitatea reală a încălcării [1], [6]. Acesta este exact tipul de fragilitate pe care modelul european încearcă să îl reducă prin cooperare administrativă și printr-o concepție mai clară a executării publice [10], [11].

Totodată, una dintre cele mai importante dificultăți ale răspunderii contravenționale pentru încălcarea drepturilor consumatorilor în Republica Moldova este problema coordonării instituționale. În plan normativ, protecția consumatorului nu este construită în jurul unui singur centru de aplicare, ci la intersecția dintre Legea nr. 105/2003, Codul contravențional și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Art. 3 din Legea nr. 105/2003 prevede expres că raporturile din domeniul protecției consumatorilor se reglementează prin această lege, prin Codul civil și prin alte acte normative, iar controlul de stat se efectuează în conformitate cu Legea nr. 131/2012. Aceasta înseamnă că însăși logica protecției consumatorului este distribuită între norma materială, norma sancționatorie și norma procedural-administrativă a controlului.

Această construcție produce o dificultate practică reală. În materia consumatorilor, controlul nu este numai o etapă de constatare, ci și poarta de intrare în mecanismul contravențional. Or, când controlul este guvernat de o lege generală a activității de întreprinzător, iar sancțiunea de Codul contravențional, există riscul ca protecția consumatorului să fie tratată predominant în logica administrării controlului și mai puțin în logica protejării efective a dreptului încălcat [1], [6].

O altă problemă ține de repartizarea competențelor. Codul contravențional distribuie constatarea și examinarea unor contravenții relevante pentru protecția consumatorilor între autorități distincte, după criteriul domeniului de activitate. O asemenea repartizare poate fi explicabilă tehnic, totuși, din perspectiva consumatorului și a efectivității *enforcementului*, ea

poate genera întârzieri ori suprapuneri de competență [1], [6].

Altă dificultate este că în dreptul moldovenesc nu există încă o logică suficient de clară a cooperării administrative în materia protecției consumatorilor comparabilă cu modelul european. Regulamentul (UE) 2017/2394 construiește protecția consumatorilor în jurul ideii că autoritățile trebuie să poată coopera rapid și structurat pentru încălcări transfrontaliere, pe scară largă sau sistemice. În sistemul moldovenesc, deși Legea nr. 105/2003 a preluat concepte precum încălcarea transfrontalieră și încălcarea pe scară largă, provocarea rămâne una de funcționare efectivă: cât de repede circulă informația, cât de clar se delimitează competențele și cât de coerent se combină controlul, măsurile administrative și sancțiunea [5], [10].

De aceea, problema coordonării instituționale nu este una secundară, ci structurală. Un sistem sancționator poate avea texte bune și cuantumi rezonabile, dar dacă aplicarea sa depinde de un circuit instituțional fragmentat, reacția statului va rămâne lentă, neuniformă și puțin predictibilă [6], iar în materia protecției consumatorilor, această slăbiciune contează cu atât mai mult cu cât încălcările pot afecta simultan numeroși consumatori și pot continua să producă efecte cât timp mecanismul instituțional ezită sau se fragmentează [10], [11].

Suplimentar, în punct sensibil al regimului moldovenesc este relația dintre sancțiunea contravențională și mecanismele de remediere. Codul contravențional prevede că sancțiunea contravențională nu absolvă contravenientul de executarea obligației pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată. La nivel de principiu, dreptul moldovenesc adoptă corect ideea că sancțiunea și executarea obligației sunt cumulative, nu alternative.

Totuși, tocmai aici apare una dintre tensiunile esențiale ale sistemului. Protecția consumatorilor este, prin natura ei, un domeniu în care remedierea joacă un rol central: repararea, înlocuirea, reducerea prețului, restituirea contravalorii, încetarea practicii ilicite sau înlăturarea informației neautentice. În consecință, există întotdeauna tentația de a trata sancțiunea contravențională ca pe un instrument secundar, aproape subsidiar față de remediere [1], [5].

O asemenea abordare este însă riscantă, dacă reacția statului se concentrează aproape exclusiv pe corectarea punctuală a abaterii, profesionistul poate percepe încălcarea nu ca pe un risc juridic real, ci ca pe o abatere tolerabilă, urmată doar de obligația de a reveni la conduita legală atunci când este depistat [1], [5]. În aceste condiții, funcția disuasivă a sancțiunii slăbește considerabil.

În plus, nu toate încălcările drepturilor consumatorilor sunt egale sub aspectul răspunsului juridic adecvat. Unele sunt punctuale, izolate și ușor

corectabile. Altele sunt repetitive, profitabile economic, orientate spre un număr mare de consumatori sau chiar integrate în modelul comercial al profesionistului. În aceste din urmă ipoteze, remedierea individuală, chiar dacă necesară, nu este suficientă. Fără o reacție sancționatorie reală, conduita ilicită poate continua să fie rațională economic. [2], [4]

De aceea, relația corectă dintre sancțiune și remediere nu este una de substituție, ci de complementaritate funcțională. Remedierea urmărește restabilirea situației individuale a consumatorului. Sancțiunea urmărește reprimarea și descurajarea conduitei ilicite [1], [5]. Într-un regim matur de protecție a consumatorului, cele două trebuie să coexiste, iar aplicatorul legii trebuie să poată distinge clar între cazurile în care remedierea este suficientă și cele în care, chiar după remediere, sancțiunea rămâne necesară pentru că încălcarea a fost gravă, repetitivă sau profitabilă [2], [4].

Așadar, armonizarea cu dreptul Uniunii Europene trebuie înțeleasă, în această materie, nu ca o simplă operațiune de transplant terminologic, ci ca o reconstrucție funcțională a regimului contravențional [2], [10]. Prima exigență este sistematizarea. Cât timp protecția contravențională a consumatorilor rămâne dispersată între contravenții privind comerțul, informarea, conformitatea, securitatea și controlul, statul reacționează printr-un ansamblu de instrumente reale, dar insuficient articulate.

Modelul european tinde, dimpotrivă, să privească încălcările consumatorilor din perspectiva efectului lor asupra pieței și a necesității unei reacții publice coerente. De aici rezultă că în dreptul moldovenesc ar fi utilă fie regruparea mai clară a contravențiilor relevante într-o logică de protecție a consumatorului, fie introducerea unor norme de trimitere și corelare sistematică între Codul contravențional și Legea nr. 105/2003, astfel încât aplicatorul să poată identifica mai clar traseul sancționator adecvat. [1], [5]

O altă exigență privește delimitarea dintre remediere și sancțiune. Dreptul moldovenesc pleacă corect de la ideea că sancțiunea nu înlocuiește executarea obligației, însă are nevoie de o afirmare mai clară a tezei inverse: executarea sau remedierea nu trebuie să neutralizeze, în mod obișnuit, necesitatea sancțiunii atunci când încălcarea este gravă, repetitivă ori cu impact colectiv.

A treia exigență este una instituțională. Regulamentul (UE) 2017/2394 arată că protecția modernă a consumatorilor depinde de capacitatea autorităților de a coopera rapid, de a schimba informații și de a acționa coordonat în caz de încălcări pe scară largă. În Republica Moldova, o armonizare reală ar presupune nu doar preluarea conceptelor europene în Legea nr. 105/2003, ci și clarificarea circuitului intern dintre autoritatea care recepționează reclamația, autoritatea care controlează, autoritatea care constată

contravenția și autoritatea care urmărește executarea măsurilor și a sancțiunilor. [5], [6], [10]

De asemenea, o altă exigență este adaptarea la mediul digital. Dreptul UE a evoluat pentru a răspunde încălcărilor online, practicilor comerciale neloiale în interfețe digitale și impactului transfrontalier al pieței. În dreptul moldovenesc, armonizarea utilă nu se poate opri la fapte formulate pentru modelul clasic al comerțului fizic. Ea trebuie să includă o capacitate reală de sancționare a informației comerciale înșelătoare online, a refuzului sistemic al remediilor prin platforme ori comercianți greu de identificat și a situațiilor în care aceeași conduită afectează simultan un număr mare de consumatori. [10], [4], [9]

În sfârșit, armonizarea presupune și reevaluarea caracterului efectiv al sancțiunilor. Dreptul european nu impune o matematică rigidă a cuantumului, dar impune efect real, respectiv, o amendă care există doar formal, dar nu afectează suficient avantajul economic obținut prin încălcare, nu are funcție disuasivă [2], [4].

Concluzii

Analiza efectuată arată că, în Republica Moldova, răspunderea contravențională pentru încălcarea drepturilor consumatorilor nu este absentă, ci dispersată. Codul contravențional conține un ansamblu de contravenții relevante pentru protecția consumatorilor, însă acestea nu formează încă un regim sancționator suficient de sistematizat și adaptat la logica actuală a pieței. Unele norme protejează direct interesele economice ale consumatorilor, altele sancționează încălcarea regulilor de comerț, obligațiilor de informare, cerințelor de conformitate ori de securitate a produselor, iar altele privesc însăși posibilitatea autorității de a exercita controlul. Problema majoră nu este, așadar, lipsa sancțiunii, ci lipsa unei arhitecturi sancționatorii suficient de coerente, capabile să trateze unitar încălcările individuale, repetitive, colective și digitale.

În raport cu dreptul Uniunii Europene, provocarea Republicii Moldova constă în trecerea de la un model preponderent reactiv, orientat spre constatarea și sancționarea unor încălcări punctuale, la un model de public *enforcement* consolidat, bazat pe sancțiuni efective, proporționale și disuasive, pe cooperare administrativă și pe capacitatea de a răspunde rapid încălcărilor transfrontaliere și digitale. În acest sens, armonizarea reală cu dreptul Uniunii Europene nu presupune doar completarea formală a unor texte legale, ci consolidarea mecanismului de aplicare a răspunderii contravenționale ca instrument de garantare a efectivității drepturilor consumatorilor.

Din perspectivă *lege ferenda*, considerăm necesare trei direcții de

intervenție. În primul rând, se impune consacrarea expresă, în legislația națională, a obligației de cooperare și schimb operativ de informații între autoritățile competente în materia protecției consumatorilor, astfel încât constatarea, examinarea și sancționarea încălcărilor să nu rămână fragmentate instituțional. În al doilea rând, este necesară reglementarea mai clară a criteriilor de individualizare a sancțiunii contravenționale în materia protecției consumatorilor, cu luarea în considerare a gravității încălcării, a caracterului repetitiv al conduitei, a numărului de consumatori afectați și a avantajului economic obținut prin încălcare, pentru a asigura un răspuns cu adevărat efectiv, proporțional și disuasiv. În al treilea rând, se impune clarificarea procedurii de examinare a petițiilor consumatorilor în ipoteza în care fapta reclamată poate întruni elementele unei contravenții, astfel încât relația dintre sesizare, control, constatarea faptei și aplicarea sancțiunii să devină mai previzibilă și mai eficientă. Considerăm că prin asemenea intervenții răspunderea contravențională în materia protecției consumatorilor poate depăși caracterul său fragmentar actual și poate deveni un mecanism coerent și eficient de protecție juridică a consumatorului.

Referințe bibliografice:

1. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100.
2. Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 149, 11 iunie 2005.
3. Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 304, 22 noiembrie 2011.
4. Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind o mai bună asigurare a respectării normelor Uniunii de protecție a consumatorilor și modernizarea acestora. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 328, 18 decembrie 2019.
5. Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126-131, art. 507. Republicată în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 122-124, art. 195.
6. Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012,

nr. 181-184, art. 595.

7. Legea nr. 162 din 6 iulie 2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023.

8. PASCAL, Mihaela. Drepturile și obligațiile consumatorilor în contextul economiei circulare. În: Anale științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Științe juridice, 2025, nr. S, pp. 13-24. ISSN 1857-0976.

9. PASCAL, Mihaela; ZESTREA, Sergiu. Drepturile consumatorilor în cadrul comerțului electronic. În: State, security and human rights: in digital era, 8-9 decembrie 2022, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2023, vol. 2, pp. 277-284. ISBN 978-9975-62-531-9.

10. Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorilor și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 345, 27 decembrie 2017.

11. Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 169, 25 iunie 2019.

12. TROFIMOV, Igor; CREȚU, Andrian. Fundamentarea dreptului procesual contravențional. În: Anale științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Științe Juridice, 2018, vol. XVIII, nr. 2, pp. 79-85. ISSN 1857-0976.